

RAADSINFORMATIEBIJEENKOMST

8 februari 2023

Welkom en inleiding

R. van der Linden

Wethouder gemeente Dordrecht

Stuurgroep Zorg- en Veiligheidshuis ZHZ

De samenleving verandert en verhardt

- Mensen ervaren steeds meer problemen op verschillende leefgebieden.
- Jongeren zonder kansen kunnen afglijden in de criminaliteit, radicaliseren, worden uitgebuit en hun toevlucht nemen tot geweld.
- Criminele jeugdgroepen kunnen zomaar de georganiseerde misdaad van de nabije toekomst vormen.
- Mensen met onbegrepen gedrag kunnen een bron zijn van overlast en onrust. Sommigen vormen een gevaar voor zichzelf en hun omgeving.

Dat vraagt om ambitie en beleid

- **Landelijk;**

- Meerjarenagenda Zorg- en Veiligheidshuizen 2022-2024
- Landelijke agenda Zorg- en Veiligheid, perspectief 2025
- Nieuwe aanpak leefbaarheid en veiligheid in wijken
- Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

- **Lokaal;**

- Bepalen van ambitie, visie, strategie en beleid op het vlak van zorg- en veiligheid
- Vaststellen van een **Integraal Veiligheidsplan** voor de komende vier jaar
- Versterken van wijkteams en uitvoeringsorganisaties

- **Politiek;**

- Raadsbesluiten hebben impact; kosten WMO, jeugdhulp, wachtlijsten, woonruimte

Dat vraagt om samenwerking en daadkracht

Het Zorg- en Veiligheidshuis Zuid-Holland Zuid werkt dagelijks samen met gemeenten, politie, justitie, GGD en zorgorganisaties aan het in kaart brengen en begeleiden van ernstig overlastgevende, criminele en kwetsbare personen en groepen in onze regio.

Agenda

Ed Magnée

Manager a.i.

Zorg- en Veiligheidshuis ZHZ

Agenda

19.30 uur	Welkom en inleiding	Rik van der Linden Stuurgroep Zorg- en Veiligheidshuis ZHZ	
19.40 uur	De rol en positie van het Zorg- en Veiligheidshuis	Manager a.i. Zorg- en Veiligheidshuis ZHZ	Ed Magnée
20.00 uur	De aanpak en werkwijze van het Zorg- en Veiligheidshuis	Procesregisseurs Zorg- en Veiligheidshuis ZHZ	Fiona Dijkstra en Claire Schoon
20.30 uur	De inzet van de Re-integratieofficier (RIO) in de regio	Re-integratie Officier Gemeente Dordrecht	Bart Reedijk
21.00 uur	Ruimte voor aanvullende en verdiepende vragen		<i>o.l.v.</i> Ed Magnée
21.30 uur	Afronding	<i>D.A. Heijkoop</i>	

De rol en positie van het Zorg- en Veiligheidshuis

Ed Magnée
Manager a.i.

Onze samenwerking

- **Het Zorg- en Veiligheidshuis ZHZ staat voor:**
 - het bieden van zorg en veiligheid aan (kwetsbare) personen met complexe problematiek
 - én hun omgeving !
 - het terugdringen van criminaliteit en recidive
- **In het Zorg- en Veiligheidshuis ZHZ wordt samengewerkt door professionals**
 - vanuit het justitieel kader; Politie, Openbaar Ministerie, Reclassering, DJI, ..
 - vanuit het zorgkader; Forensisch, GGZ, Jeugdhulp, Jeugdbescherming, ...
 - vanuit de gemeenten; wijkteams, jeugdteams, RIO, Sociaal Domein,
- **Het Zorg- en Veiligheidshuis doet dit in opdracht, en ten dienste van de gemeenten**

Onze taken

Om te komen tot “duurzame veiligheid en leefbaarheid in de regio” kent het Zorg- en Veiligheidshuis drie kerntaken:

1. Het faciliteert en biedt procesregie in de meest complexe domeinoverstijgende casuïstiek.
2. Het functioneert als kennisknooppunt voor multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek en als vraagbaak voor de netwerkpartners en professionals;
3. Het signaleert relevante trends en ontwikkelingen en geeft (strategische) adviezen aan bestuurders en partners

Pyramide van Procesregie

casusregie blijft bij ketenpartners

De aanpak en werkwijze

Fiona Dijkstra & Claire Schoon
Procesregisseurs

Doelgroepen

De aanpak van het Zorg- en Veiligheidshuis richt zich op vier doelgroepen:

- **jeugd en jeugdgroepen**
Aanpak richt zich op preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit dat een ontwrichtend effect kan hebben voor zowel de betrokken persoon als de maatschappij in het geheel.
- **volwassenen**
Aanpak richt zich op zeer actieve veelplegers, plegers van High Impact Crimes (HIC) en ernstige overlastgevers.
- **geweld in huiselijke kring**
Aanpak richt zich op de meest complexe casuïstiek rondom huiselijk geweld.
- **nazorg en re-integratie van (ex-)gedetineerden**
Het voorbereiden op en begeleiden van (ex-) justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico bij de terugkeer in de maatschappij.

Voor elke doelgroep wordt gewerkt met persoonsgericht, integraal, op maat gemaakt plan van aanpak. Overleg met de netwerkpartners vindt plaats tijdens het wekelijkse casusoverleg.

Onze werkwijze

- **Aanvang casus**

- Melding via ZSM (Openbaar Ministerie) of veldaanmelding (ketenpartners)
- Uitvraag van informatie bij alle betrokken partijen
- Triage door procesregisseurs; complexiteit, multi-problematiek, risico, onrust,..

- **Verloop casus**

- Casusoverleg(gen) met betrokken ketenpartners;
- Ieder casusoverleg is maatwerk, naast vaste ketenpartners ook wisselende samenstelling
- Bespreking ter tafel tijdens casusoverleg en opstellen plan van aanpak
- Afspraken: verantwoordelijkheden, regie beleggen en wijze van monitoring
- Afspraken over op- en afschalen

- **Volhouden**

- Teleurstellingen bespreken
- Blijven motiveren van de keten
- Het proces aanjagen, scenario's klaar hebben
- Doorpakken wanneer dat kan

- **Afschalen**

- Indien mogelijk: afschalen naar lokaal veld
- Laatste check op risico's en maatregelen
- Laatste check op de samenwerking tussen de betrokken partijen
- Regie terugleggen bij één van de ketenpartners
- Afspraken maken over moment van consult/opschalen

Regietafel Jeugd

Doelgroep

Jeugd; in de basis 12 tot 18 jarigen

Afhankelijk van inhoud van de casus, verwachting van strafrecht en benodigde ketenpartners kan er van deze leeftijd worden afgeweken.

- **Nieuwe Plannen van Aanpak in 2022: 49**

Ketenpartners

- **Wekelijkse casusoverleg op donderdagmiddag**
- **Vaste deelnemers:**
 - Politie
 - Raad voor de Kinderbescherming
 - St. Jeugdteams
 - Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten
 - Jeugdbescherming West
 - William Schrikker Stichting
- **Overig noodzakelijke partners op basis van inhoud van de casus. Te denken valt aan:**
 - Jeugdpreventie team (JPT)
 - Veilig Thuis
 - Gemeente
 - De Waag
 - E.a.

Problematiek

- **Complexe vraagstukken op meerdere leefgebieden**

Bijv. op jonge leeftijd in beeld voor meerdere strafbare feiten, ouders kunnen onvoldoende sturing en begrenzing bieden, hulpverlening wordt afgewezen, gedrag wat op straat wordt gezien, wordt ook gezien op school en is daarmee op school niet te handhaven.

- **Op jongere leeftijd heftigere feiten**

bijv. op 13 jarige leeftijd meermaals in beeld voor geweldsfeiten of net 15 jaar en in beeld voor straa troof.

- **Delictgedrag binnen (gesloten) setting**

Tendensen:

- Toename aantal overlastgevende en criminele jeugdgroepen
- Toename in het aantal zaken waarin een meisje de verdachte is
- Afschalen van de gesloten jeugdzorg; Open setting kan de problematiek niet aan. Grotere vraag naar inzet politie.

Casuïstiek

Voorbeeld - Meisje 18 jaar.

- Zij verblijft in de gesloten jeugdzorg. Op de dag van melden heeft voor de zesde maal een steekincident plaatsgevonden. Er ligt een eerdere aangifte en ook van het huidige feit is er aangifte gedaan en wordt het meisje gehoord door de politie.
- De behandeling ligt ten tijde van deze periodes van verzet volledig stil.
- Sprake van onderliggende problematiek; o.a. autisme spectrumstoornis, bedreigde persoonlijkheidsontwikkeling (borderline), inclusief stemmingswisselingen alsook depressieve episodes, suïcidaliteit, inadequate coping, laag zelfbeeld;
- Kader: vrijwillig gesloten machtiging loopt nog 4 maanden
- Jeugdteam was ruim voor haar 18e betrokken in deze casus.
- De afgelopen periode is ingezet op het vinden van de best passende behandelplek en dit is gekomen tot een bestuurlijke opschaling. Hierin word ingezet op de inzet van een intensieve behandeling en daarna wonen in een beschermd wonen voorziening.
- Helaas moet worden geconcludeerd dat het gewenste scenario onvoldoende bescherming biedt en dat een meer forensische kader onderzocht moet worden.

Regietafel Volwassenen

Doelgroep

(jong-) Volwassenen: Leeftijd 18+

- Aanpak richt zich op zeer actieve veelplegers, plegers van High Impact Crimes (HIC) en ernstige overlastgevers.
- Kwetsbare personen (bijv. mensen met onbegrepen gedrag)
- Complexe vraagstukken op meerdere leefgebieden

Nieuwe Plannen van Aanpak in 2022: 84

Ketenpartners

- **Tweewekelijkse casusoverleg op dinsdagmorgen**
- **Vaste deelnemers:**
 - Openbaar Ministerie
 - Politie
 - Reclassering
 - GGD
- **Overig noodzakelijke partners op basis van inhoud van de casus. Te denken valt aan:**
 - Team Toeleiding & Bemoezorg (GGD ZHZ, Antes, De Hoop GGZ, Leger des Heils en Yulius)
 - MEE
 - De Waag/Fivoor
 - SWT
 - Woningbouwcoöperatie

Problematiek

- Verward gedrag
- Overlast
- Dakloosheid (o.a. door wachtlijstproblematiek, plaatsingsproblematiek, e.d.)
- Verstandelijke beperking i.c.m. de verwachtingen vanuit de complexe maatschappij
- Middelengebruik

Casuïstiek

Voorbeeld – Man 45 jaar.

- Verdachte inzake bedreiging binnen de woonvoorziening. Voorafgaand aan de aanhouding waanbeelden en suïcidaal gedrag.
- Dhr. is geschorst bij de woonvoorziening en leeft op straat.
- Leger des Heils is betrokken.
- Structureel middelengebruik (alcohol)
- Geen kader meer. Heeft eerder toezicht door reclassering gehad.
- WLZ indicatie (men is bezig met aanvraag ophoging hiervan)
- De afgelopen periode is ingezet op het vinden van een passende woonplek. Tot op heden heeft dit niet geleid tot de wenselijke situatie (wachtlijsten).

Regietafel Huiselijk Geweld

Doelgroep

- Slachtoffers, daders en systeemleden van geweld in afhankelijkheidsrelaties
- Aanpak richt zich op de meest complexe casuïstiek rondom huiselijk geweld

Nieuwe Plannen van Aanpak in 2022: 149

Ketenpartners

- **Wekelijks casusoverleg op maandagmiddag**
- **Vaste deelnemers:**
 - Politie
 - Openbaar Ministerie
 - Reclassering
 - Veilig Thuis
 - Raad voor de Kinderbescherming
- **Overig noodzakelijke partners op basis van inhoud van de casus. Te denken valt aan:**
 - Jeugdbescherming
 - Sociaal Wijkteam/Jeugdteam
 - Safegroup
 - De Waag/Yulius/De Hoop/Fivoor

Problematiek

- **Geweld in afhankelijkheidsrelaties**
 - Geweld: fysiek, psychisch of een risico op geweld
 - Afhankelijkheidsrelaties: bijv. (ex-)partners, ouders t.o.v. kinderen en andersom)
- **Hoog risico stalking**
- **Kindermishandeling**
- **Ouderenmishandeling**

Casuïstiek

Voorbeeld – Gezin X: Vader, moeder en vijf (grotendeels meerderjarige) kinderen

- Veilig Thuis meldt een zeer complex gezinssysteem aan, waarbij er zorgen zijn over de psychische toestand van de gezinsleden en de veiligheid binnen het gezin en van de individuen.
 - Systeem is zeer gesloten en zorgmijdend: hulpverlening, huisarts en Veilig Thuis worden niet binnengelaten in de woning.
 - Bij de politie zijn verschillende meldingen van Huiselijk Geweld bekend. Uit de meldingen blijkt dat er sprake is van structurele onveiligheid, vanwege onderlinge conflicten waarbij sprake is van zowel fysiek als verbaal geweld.
 - Zorgen om de lichamelijke en psychische conditie van één van de meerderjarige kinderen. Zou niet buiten komen.
 - Een minderjarige heeft recent suïcidale uitspraken gedaan en verwijst naar de onhoudbare thuissituatie.
-
- Gezamenlijke conclusie dat ingrijpen noodzakelijk was. Per persoon is gekeken naar passende interventies vanuit de (gedwongen) zorg. Uiteindelijk is de benodigde zorg ingezet en is de casusregie belegd bij de betrokken zorginstantie.
 - Na enige tijd een her-melding door de casusregisseur, vanwege grote zorgen om de dynamiek en veiligheid binnen het gezin. Gezamenlijk met alle betrokkenen bij dit gezin (waaronder de Kerk en de huisarts) is een analyse gemaakt van de situatie, zijn diverse belangen en oplossingsrichtingen afgewogen en is een gezamenlijk gedragen doel geformuleerd. Dat hoofddoel was: De volwassen kinderen gaan een zelfstandig leven leiden. Er is naar aansluiting van passende zorg en begeleiding gezocht. Het hoofddoel is grotendeels behaald en de casus is succesvol afgesloten.

Regietafel Nazorg en Re-integratie (ex-)gedetineerden

Doelgroep

- **Jaarlijks keren ruim 20.000 gedetineerden terug in de maatschappij**
- **Circa 50% recidiveert**
- **Vaak daders van zg. High Impact Crimes (HIC):**
 - geweldsdelicten
 - (gewapende) overvallen
 - inbraken
 - drugscriminaliteit
 - ondermijning
- **Delicten met een grote maatschappelijke impact die zorgen voor veel overlast en voor (gevoelens van) onveiligheid in de wijken**

Uitstroom gedetineerden ZHZ

(bron DJI)

	2019	2020	2021	2022
Alblasserdam	9	12	9	10
Dordrecht	233	163	132	179
Gorinchem	32	37	32	25
HG	7	5	<i>(minder dan)</i> 5	8
HIA	9	7	12	9
HW	21	27	22	29
Molenlanden	15	6	10	8
Papendrecht	12	20	11	24
Sliedrecht	15	7	10	11
Zwijndrecht	28	23	24	26
TOTAAL	381	307	267	374

Samen werken aan re-integratie: DJI, 3RO, VNG

- **Bestuurlijk Akkoord ‘Kansen bieden voor Re-integratie’** (juli 2019)
- **Wet Straffen en Beschermen** (juli 2021)
- **Vanaf dag 1 in detentie samen werken aan re-integratie met als doel:**
Basisvoorwaarden op orde voor een veilige terugkeer
- **Gemeente is primair verantwoordelijk voor de re-integratie van ex-gedetineerde inwoners**
- **Regietafel Nazorg & Re-Integratie ZVH werkt in opdracht van 10 gemeenten in Zuid-Holland Zuid om dit vorm te geven, samen met de ketenpartners**
Reclassering, Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), Politie, GGD, Sociale diensten, Buddyzorg MEE, Re-Integratie officier en de Gemeenten.

Problematiek

- Veel gedetineerden kampen al voor detentie met problemen op meerdere leefgebieden:
 - geen ID bewijs
 - geen werk of dagbesteding
 - geen (vast) inkomen of uitkering
 - schulden
 - verslaving of psychische problemen
 - ontbrekend of niet steunend sociaal netwerk
- Ca 40% heeft een (licht) verstandelijke beperking
- Problemen in het sociaal en zorgdomein zorgen voor overtredingen in het veiligheidsdomein
- Daarom is domeinoverstijgende samenwerking van zorg en veiligheid in de aanpak van belang

Ketenpartners

Detentiemelding	Nazorg en Re-Integratie ZVH ZHZ	Triage en casusoverleg
• Injus • BIJ melding	• Maakt quickscan alle gedetineerden - Vraagt uit bij alle ketenpartners - PI: <i>Hulpvragen</i> - ID bewijs - Huisvesting - Werk/dagbesteding - Schulden - Inkomen/uitkering - Zorg/verslaving/psychische problemen - Vermoeden van lvb/zelfredzaamheid - Sociaal netwerk - Overig: <i>Is gedetineerde bekend?</i> <i>Zijn er zorgen? Bespreken?</i>	• Met vaste ketenpartners - Penitentiare Inrichting - Reclassering (3RO) - Politie - GGD - Buddyzorg MEE - Re-Integratie Officier - SDD - Avres - HWWerkt - Gemeenten • Met andere betrokken partijen - Zoals: - Humanitas, De Hoop, - Leger des Heils • Met de gedetineerde zelf - Aansluiten via Teams

Aanpak ism Re-integratie Officier

Al tijdens detentie beginnen, niet met lege handen naar buiten

Taakverdeling;

- Zorg- en Veiligheidshuis verzamelt informatie en maakt plan van aanpak (back-office en regie)
- RIO spreekt gedetineerden en begeleidt ze met re-integratie (front-office)

Succesvolle aanpak

- Re-integratie functie is een succesvolle pilot gebleken in Dordrecht
- Wordt nu uitgebreid en regionaal ingezet
- Wordt bekostigd door Min van Justitie en Veiligheid

Bart Reedijk licht zijn aanpak zelf toe

De inzet van de Re-integratie Officier (RIO) in de regio

Bart Reedijk
Gemeente Dordrecht

Re-Integratie Officier

*UITBREIDING AANPAK DADERS EN VERDACHTEN
VAN HIC-DELICTEN*

Doelgroep 16-27 jaar

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

Bart Reedijk, Re-Integratie Officier

Het doel

- Problemen oplossen
- Stress verminderen
- Toekomstperspectief creëren
- Voorkomen van recidive
- De regie terug over hun eigen leven

Eens het probleem, altijd een probleem

"Als jongeren het stempel krijgen dat zij het probleem zijn."

- Dezelfde insteek en hetzelfde resultaat
- Focus hoofdzakelijk op risico's
- Van mens naar casus

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

De aanpak en succesfactoren

- Focus op mogelijkheden en niet op beperkingen
- Praten met mensen en niet alleen over mensen
- Doelgericht vs. taakgericht
- Voor wat, hoort wat
- Toekomstperspectief

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

Het probleem & De oplossing

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

Aanvullende en verdiepende vragen?